

Augsbuurt, Steenharst 1

QuickScan

JM ecologie b.v., 2022

QuickScan Augsbuurt, Steenharst 1

Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming

Rapportnummer

R22.071

Status

1.1 (Definitief)

Datum

01-08-2022

Opdrachtgever

Rho Adviseurs
Druifstreek 72_C
8911 LH Leeuwarden

Auteur

Thijs de Haan

Controle

Corine Bos

Voorpagina

Overzicht plangebied

Te citeren als

De Haan, T., 2022. QuickScan Augsbuurt, Steenharst 1; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport R22.071 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Inhoud

1	Inleiding.....	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Globale ligging	2
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland.....	2
1.4	Scope van de QuickScan.....	4
1.5	Werkwijze.....	4
2	Beschrijving locatie en ingreep.....	6
2.1	Locatie.....	6
2.2	Ingreep.....	7
3	Resultaten veldbezoek en bureaustudie	8
3.1	Vogels.....	8
3.2	Vleermuizen.....	10
3.3	Amfibieën.....	11
3.4	Overige zoogdieren.....	11
3.5	Overige fauna	12
3.6	Vaatplanten.....	12
4	Weidevogelkansgebied	13
5	Effecten en gevolgen.....	14
5.1	Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna	14
6	Mitigerende maatregelen	16
6.1	Jaarrond beschermde nesten; nader onderzoek	16
6.2	Algemene broedvogels; mitigatie	17
6.3	Vleermuizen; nader onderzoek en mitigatie	17
7	Conclusie.....	19
	Geraadpleegde bronnen.....	20

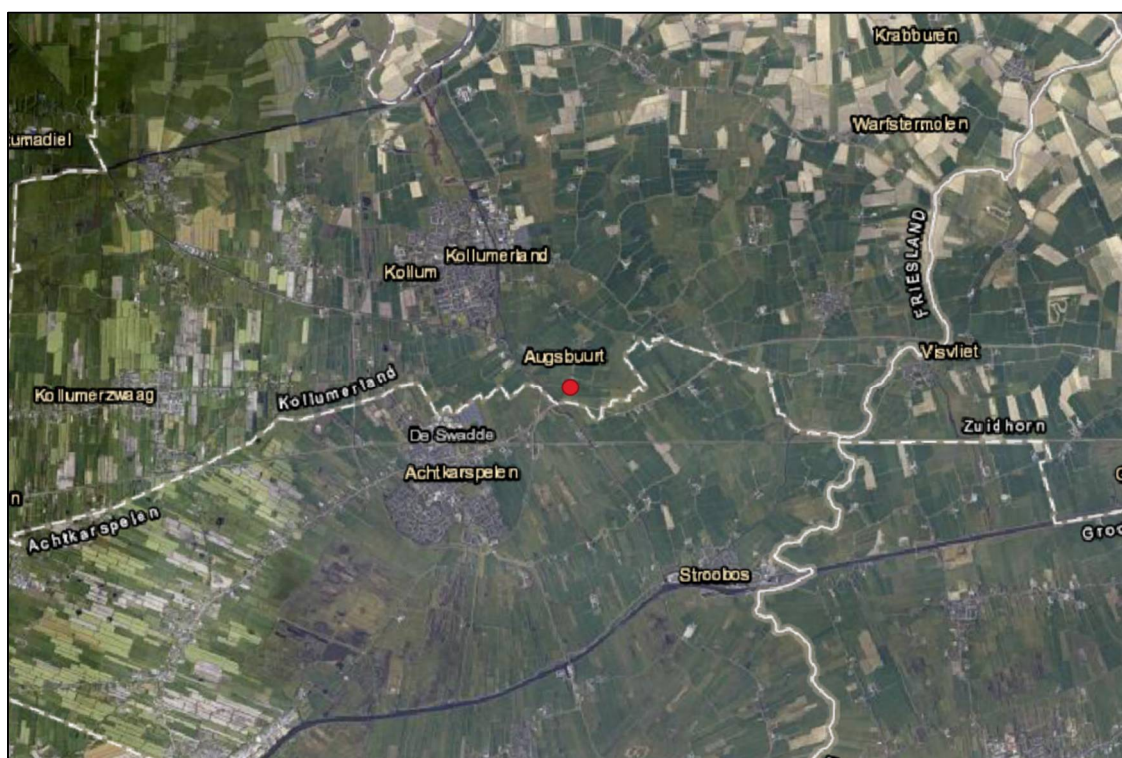
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Rho adviseurs, hierna opdrachtgever, is een QuickScan soortenbescherming en gebiedsbescherming uitgevoerd aan de Steenharst 1 te Augsbuurt, gemeente Noardeast-Fryslân. De opdrachtgever is voornemens het huidige bestemmingsplan voor agrarische bestemming aan te passen naar een woonbestemming. Het voorhuis krijgt hierbij een woonbestemming en in het stalgebouw zullen 6 recreatieve verblijven en “wellness” faciliteiten worden gerealiseerd. Daarnaast wordt het dak gesaneerd.

1.2 Globale ligging

Het plangebied is gelegen in Augsbuurt, ten noordoosten van Buitenpost en ten zuidoosten van Kollum. De brede omgeving van het plangebied bestaat uit agrarisch gebied en enkele brede watergangen. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rode stip) (Bron achtergrond: Esri).

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het ‘Natuurnetwerk Nederland’ (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving. Na de decentralisatie (2017) zijn enkele provincies andere namen gaan voeren voor de NNN.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. Soorten van de Vogelrichtlijn;
2. Soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'Andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

In aanvulling op de Vogelrichtlijn, geldt er voor een aantal vogelsoorten die jaarlijks naar hetzelfde nest terugkeren een jaarrond bescherming van de nesten. De meeste provincies en het Rijk hanteren de "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012". Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5). Voor deze laatste categorie geldt alleen een jaarrond beschermde status indien ecologisch zwaarwegende omstandigheden dat rechtvaardigen. In de provincies Overijssel, Flevoland en Limburg (en mogelijk vanaf ca. 2022 Friesland) geldt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten, waarin een andere categorisering is aangebracht.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen een of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande bouw- en isolatiewerkzaamheden, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

Er wordt in deze QuickScan normaliter niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland en overige provinciale gebiedsbescherming) en de bescherming Houtopstanden. Er is echter wel apart gekeken naar weidevogelkansgebieden.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen (maar ook maatregelen en activiteiten) verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en de invoer van de geplande bouwwerkzaamheden meerdere jaren wordt, of indien de omstandigheden significant wijzigen, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases, zoals bijvoorbeeld de NDFF. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecooloog John Melis van JM ecologie b.v. op 27 april 2022. Het bezoek is uitgevoerd van 10:45 tot 11:45 uur, bij 10°C en 2Bft, op een bewolkte dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitattypes en het verkrijgen van inzicht in het plangebied. Tevens is, omdat dit in dezelfde periode viel, het bezoek gebruikt als nader onderzoek huismus, 1^e bezoek.

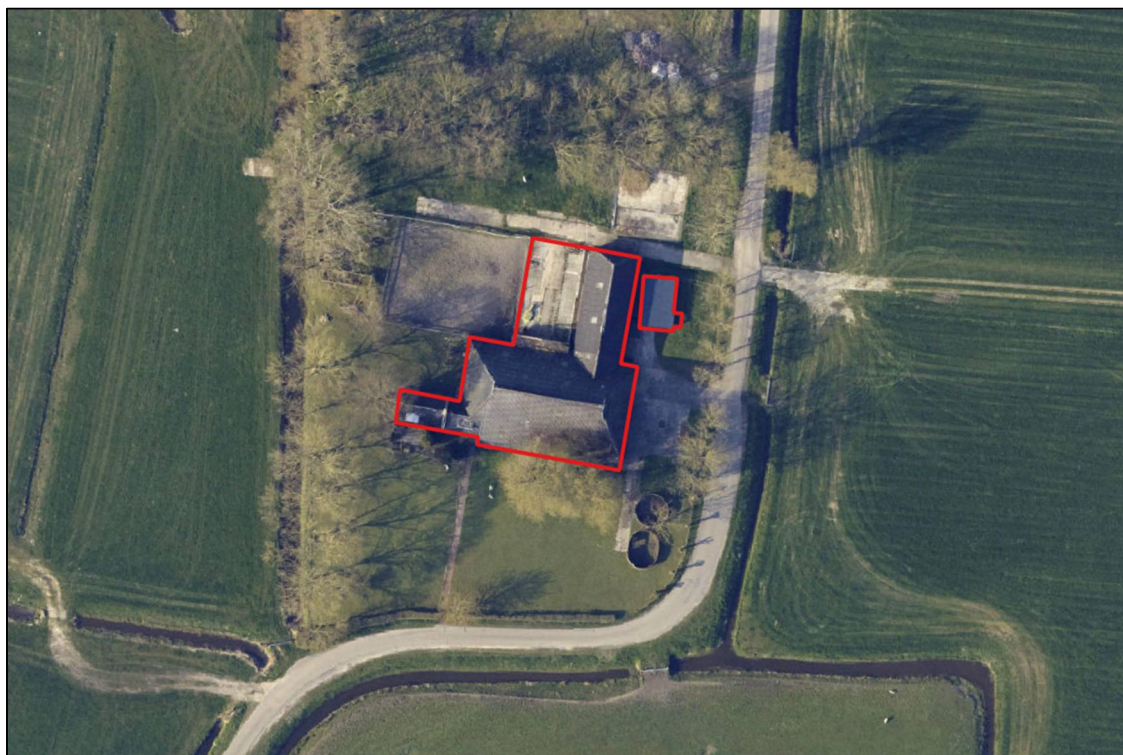
Maatregel(en) en effecten

De derde stap is de beschrijving van de geplande maatregel en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaat worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennishiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de wijziging conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatsvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen in Augsbuurt aan de Steenharst 1, gemeente Noardeast-Fryslân, provincie Friesland. De brede omgeving van het plangebied bestaat uit agrarisch gebied en enkele brede watergangen. Het pand in het plangebied betreft een kop-hals-romp boerderij en een kleine extra stal. Verder zijn op de erfgrans enkele grote loofbomen, waaronder paardenkastanjes, aanwezig en loopt er een kleine watergang ten oosten van het plangebied. Het plangebied is weergegeven in afbeelding 2.1.

Afbeelding 2.1. Begrenzing van het plangebied (rood kader) (Bron achtergrond: Esri).

Afbeelding 2.2. Voorhuis met dakkapel en dakpannen.

Afbeelding 2.3. Stal met asbest dak en open uilenbord.

Afbeelding 2.4. Stal met asbest dak.

Afbeelding 2.5. Stal met riet en asbest dak.

Afbeelding 2.6. Asbest deel stal van binnenuit gezien

Afbeelding 2.7. Rieten dak delen van binnenuit gezien.

Afbeelding 2.7. Aan de zuidzijde staan paardenkastanjes.

Afbeelding 2.8. Woongedeelte vanuit het zuiden.

2.2 Ingreep

De opdrachtgever is voornemens het huidige bestemmingsplan voor agrarische bestemming aan te passen naar een woonbestemming. Het voorhuis krijgt hierbij een woonbestemming en in het stalgebouw zullen 6 recreatieve verblijven en “wellness” faciliteiten worden gerealiseerd. Daarnaast wordt het asbest uit het dak gesaneerd. In principe wordt in dit plan het woonhuis niet gemoderniseerd, maar wordt mogelijk wel het dak vervangen van het woonhuis. De paardenkastanjes aan de zuidzijde tegen de stal aan zullen gekapt worden, maar andere bomen niet. Er worden geen watergangen aangetast.

3 Resultaten veldbezoek en bureaustudie

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

Gedurende het terreinbezoek is een zone rondom het plangebied bezocht om de aanwezige natuurwaarden te inventariseren. Deze zone wordt gehanteerd, omdat werkzaamheden die plaatsvinden binnen het plangebied effecten kunnen hebben op de omgeving. Deze zone wordt door de ter zake kundige ecooloog tijdens het terreinbezoek bepaald.

3.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 16 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 tot en met 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012).

Naast jaarrond beschermde nesten van categorie 1 tot en met 4 zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 1 tot en met 5 zijn vermeld in tabel 3.1.

Tabel 3.1. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland (tot inwerkingtreding omgevingswet).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	Ijsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnavelboomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5	Oeverwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiswaluw	5	Zwarte specht	5

Uit een conceptversie omgevingsverordening van 2021 blijkt dat mogelijk met ingang van de omgevingsverordening in de provincie Fryslân een nieuwe lijst met jaarrond beschermde nesten in werking treedt, deze is echter nog niet definitief gemaakt en daarom nog niet geldig. Ook is het mogelijk dat deze lijst nog wijzigt of aan bepaalde voorwaarden verbonden is. In tabel 3.2 is opgenomen welke soorten met ingang van de omgevingsverordening jaarrond beschermd zijn in de provincie Fryslân.

Tabel 3.2. Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland vanaf inwerkingtreding omgevingswet (mogelijk vanaf 2023).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Aalscholver	2	Ransuil	4	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Ringmus	2	Blauwe kiekendief	5
Boomvalk	4	Roek	2	Boerenwaluw	5
Bosuil	3	Slechtvalk	3	Bontbekplevier	5
Buizerd	4	Sperwer	4	Eider	5
Draaihals	4	Steenuil	1	Gekraagde roodstaart	5
Dwergstern	2	Stormmeeuw	2	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Torenvalk	3	Grote mantelmeeuw	5
Grote gele kwikstaart	3	Wespendief	4	Grutto	5
Grote stern	2	Zeearend	4	Kleine bonte specht	5
Grote zilverreiger	2	Zwarte specht	3	Kleine mantelmeeuw	5
Havik	4	Zwarte stern	2	Kokmeeuw	5
Huismus	1	Zwarte wouw	4	Kraanvogel	5
Huiswaluw	2	Zwartkopmeeuw	2	Middelste bonte specht	5
Ijsvogel	3			Oeverwaluw	5
Kerkuil	1			Paapje	5
Lepelaar	2			Ruigpootuil	5
Noordse stern	2			Scholekster	5
Oehoe	3			Spreeuw	5
Ooievaar	3			Strandplevier	5
Purperreiger	2			Visdief	5
Raaf	3			Zilvermeeuw	5

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar jaarrond beschermde nesten in en binnen de verstoringszone van het plangebied. Er zijn geen boomnesten aangetroffen in en binnen de verstoringszone van het plangebied. Tevens zijn er geen palen of masten rond het plangebied aanwezig. Op basis van aanwezig habitat, afwezigheid van hoge bomen met geschikte holtes, palen en masten binnen de verstoringszone en afstand tot zoute milieus, grote wateren en bosrijke gebieden kunnen nesten van aalscholver, blauwe reiger, boomvalk, bosuil, buizerd, draaihals, dwergstern, grote stern, grote zilverreiger, havik, lepelaar, noordse stern, oehoe, ooievaar, purperreiger, raaf, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, stormmeeuw, torenvalk, wespendief, zeearend, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw en zwartkopmeeuw uitgesloten worden. De watergang ten oosten van het plangebied is ongeschikt als broedlocatie voor de grote gele kwikstaart en ijsvogel door de ongeschikte oever, waardoor deze ook kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen nesten of restanten van nesten van huiswaluw waargenomen rond het plangebied, waardoor de huiswaluw tevens uitgesloten kan worden. Er is een open uilenbord aanwezig waardoor kerkuil de stal binnen kan komen. De aanwezigheid van de kerkuil kan dus niet worden uitgesloten. Er zijn geen rommelhoekjes binnen en rond het plangebied aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de steenuil kan worden uitgesloten. De aanwezigheid van gierzwaluw wordt uitgesloten vanwege de omgeving, deze soort komt in meer bebouwde omgevingen voor.

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere huismussen waargenomen. De dakgoot in combinatie met het dakpannen dak van het woongedeelte bieden een mogelijk geschikt broedlocatie voor de huismus. Als hier ruimte aanwezig is, kunnen mogelijk huismussen hier tot broeden komen. Tevens kunnen ringmussen hier een nestlocatie hebben. Aanwezigheid van nestlocaties van de huismus en ringmus kan dus niet worden uitgesloten. Van de huismus werd bij het veldbezoek enkele vrouwen en zeker twee mannen vastgesteld, met als mogelijke invlieglocatie van één man de noordzijde van de woonhuis (kopdeel) via de dakgoot.

Consequenties van de ingreep op jaarrond beschermde nesten van huismus, kerkuil en ringmus staan beschreven in paragraaf 5.2.

Mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar aanwezigheid van mogelijk jaarrond beschermde nesten van vogels. Er zijn enkele nesten van boerenzwaluw aangetroffen tijdens het veldbezoek in de stal van de boerderij. De deuren zijn echter al enkele jaren 's nachts dicht en de nesten zagen er vervallen en langer niet gebruikt uit. Er lag ook geen oude mest onder de nesten. De spreeuw kan daarnaast ook tot broeden komen binnen het plangebied, dit is zelfs met één paar vastgesteld in de nok van het woongedeelte (hals). Vanwege de aanwezigheid van voldoende alternatieve broedgelegenheid voor deze soorten in de vorm van omliggende panden is er geen ecologisch zwaarwegende reden om deze mogelijk aanwezige nesten als jaarrond beschermd te beschouwen. Deze vogels worden daarom behandeld onder 'algemene broedvogels'.

Algemene broedvogels

Er is rond het plangebied geschikt habitat aanwezig voor diverse soorten algemene broedvogels. Op het dak kunnen soorten als kauw en spreeuw tot broeden komen. In de watergang ten oosten van het plangebied kunnen daarnaast soorten als wilde eend en meerkoet tot broeden komen. Aanwezigheid van algemene broedvogels kan niet uitgesloten worden.

Consequenties van de ingreep op algemene broedvogels staan beschreven in paragraaf 5.2.

3.2

Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrictlijn). Vleermuizen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegroute en/of foerageergebied.

Verblijfplaatsen kunnen uitgesplitst worden in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven. Vleermuizen maken op verschillende manieren en in verschillende seizoenen gebruik van deze verblijfplaatsen. De eisen die vleermuizen stellen aan hun verblijfplaatsen zijn afhankelijk van de vleermuissoort en het gebruik van de verblijfplaats. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de vroege zomer gebruikt door grote groepen drachtige vrouwtjes om hun jongen te baren en groot te brengen. Tegelijkertijd bevinden kleinere groepen mannetjes zich in de zomerverblijfplaatsen. Later in de zomer en in het najaar verplaatsen de mannetjes zich naar de paarverblijven, waaromheen ze een territorium bezetten en verdedigen tegen andere mannetjes. Binnen het territorium proberen de mannetjes langskomende vrouwtjes te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Sommige soorten migreren hiervoor over behoorlijke afstanden.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor dagelijkse verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebieden en in het geval van migrerende soorten, voor de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven. Meestal maken vleermuizen langdurig gebruik van vaste routes die ze onthouden. Daarbij worden lijnvormige elementen zoals bomenrijen, dijken en watergangen gebruikt als vliegrouteondersteuning. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Ten slotte kunnen vleermuizen een plangebied gebruiken als foerageergebied. De vleermuizen komen via vaste routes naar het foerageergebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op vliegende insecten. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foerageergebieden. Het ongeschikt maken van een foerageergebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel.

Verblijven

De stal biedt ideaal habitat voor de gewone grootoorvleermuis. De gewone grootoorvleermuis is een vrij hangende soort, de stal biedt voldoende mogelijkheden om te hangen en zich te verstoppen. Tevens kan een grootoorvleermuis veel voedsel in de stal vinden zodat deze grotendeels in de stal kan leven. Het pand kan zowel kraamverblijven als paar- en zomerverblijven bieden voor de gewone grootoorvleermuis. De aanwezigheid van gewone grootoorvleermuis kan daarmee niet worden uitgesloten. Tevens zijn er zowel in het pand als in de woningen rond het pand mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (kraam-, paar- en zomerverblijf), ruige dwergvleermuis (paar- en zomerverblijf) en laatvlieger (kraam-, paar-, en zomerverblijf). Aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen kan daarmee niet worden uitgesloten. De bomen in en rond het plangebied bevatten geen geschikte holtes, waardoor de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen kan worden uitgesloten. Enkele holtes in de kastanje zijn daarbij afgekeurd vanwege onbereikbaarheid (aanvliegen) en/of een gebrek aan diepte. Het ontbreken van een duidelijke vliegroute-ondersteuning van en naar dit plangebied en nabije omgeving ontbreekt.

Consequenties van de ingreep op potentiële verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen staan beschreven in paragraaf 5.2.

Vliegroutes

Rond het plangebied zijn enkele lijnvormige elementen (boomwallen), maar deze zullen dienst kunnen doen als vliegrouteondersteuning. Er staan bomen rondom deze en twee andere nabijgelegen boerderijen, maar deze zijn niet met een ander gebied verbonden. Er zijn geen watergangen in de nabije omgeving die breed genoeg zijn als vliegrouteondersteuning. Aanwezigheid van essentiële vliegrouteondersteuning kan daarmee worden uitgesloten.

Foerageergebied

De omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Aangezien er in de omgeving van het plangebied genoeg minstens even geschikt foerageergebied aanwezig is, wordt het plangebied niet als essentieel foerageergebied beschouwd.

3.3

Amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied meerdere waarnemingen bekend zijn van één beschermde amfibieënsoort. Het gaat hier om de heikikker. Naast de bekende beschermde soorten kunnen in de omgeving van het plangebied andere nog niet aangetroffen beschermde soorten aanwezig zijn. Overige beschermde amfibieën worden op basis van aanwezig habitat en verstoring niet verwacht binnen het plangebied.

Heikikker

De heikikker leeft voornamelijk in vochtige gebieden zoals laagvenen, moerassen en veenweidegebieden, maar ook in bijvoorbeeld heidegebieden. Als voortplantingswater kunnen poelen, vennen en smalle slootjes gebruikt worden, waarbij de heikikker voornamelijk in voedselarme, zure wateren voorkomt (BIJ12, 2017; RAVON, z.d.). Binnen de grenzen van het plangebied is geen geschikt essentieel leefgebied aanwezig van de heikikker door de stenige aard van het erf.

3.4

Overige zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied meerdere waarnemingen bekend zijn van twee beschermde zoogdierensoorten. Het gaat hier om de otter en de wolf. Naast de bekende beschermde soorten kunnen in de omgeving van het plangebied andere nog niet aangetroffen beschermde soorten aanwezig zijn. Overige beschermde amfibieën worden op basis van aanwezig habitat en verstoring niet verwacht binnen het plangebied.

Otter

Otters leven in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Overdag verblijft de otter in een dagrustplaats die zich bevindt op oevers in dichte oevervegetaties (o.a. riet), struwelen en bosschages, maar ook in kunstmatige holten. De nesten waar de jongen worden geworpen, liggen vaak in overstromingsvrije oeverholtes in een rustig gebied en worden regelmatig door de moeder verplaatst (Zoogdierverseniging, z.d.). Door de afwezigheid van geschikt habitat in de omgeving van het plangebied welke voornamelijk bestaat uit intensief beheerde bermen van het agrarisch landschap, wordt aanwezigheid van essentieel leefgebied van otter binnen en in de omgeving van het plangebied uitgesloten.

Wolf

Bij voorkeur leeft de wolf in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden. De soort is echter een 'cultuurvolger' en heeft geleerd te overleven in gebieden waar ook mensen wonen. De wolf heeft een grote behoefte aan drinkwater (omdat hij dagelijks lange afstanden loopt) en komt dus weinig voor in droge landschappen. Het nest van een wolf bevindt zich vaak in een grot of zit verscholen onder boomwortels of tussen de rotsen. De wolf graaft soms ook een hol of vergroot hopen van andere dieren zoals vos en das (Zoogdierverseniging, z.d.). Er is één waarneming bekend van de wolf ten noorden van het plangebied. Echter is er geen geschikt vestigingshabitat aanwezig rondom het plangebied. Wolven zijn namelijk schuwe dieren en vestigen zich in de grotere bossen in Nederland (Zoogdierverseniging (z.d.). Aanwezigheid van de wolf kan daarmee worden uitgesloten.

3.5 Overige fauna

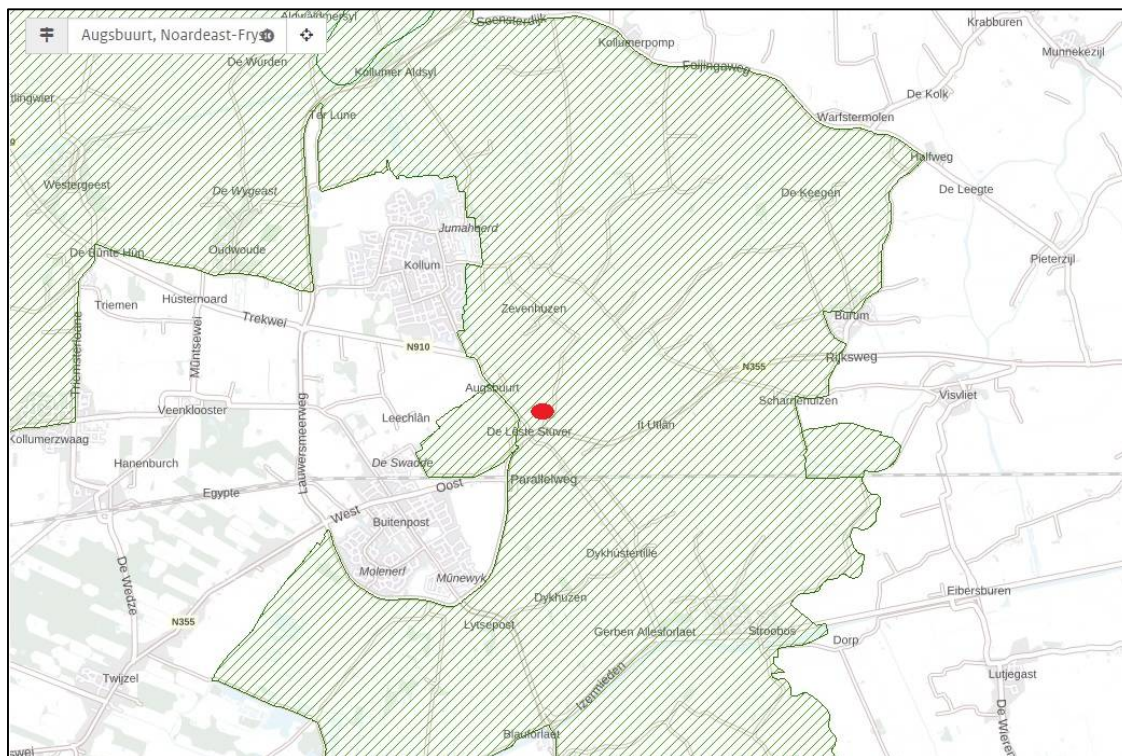
Overige beschermde diersoorten zoals dagvlinders, libellen, reptielen, kreeftachtigen en weekdieren zijn niet bekend in de omgeving van het plangebied en worden ook niet verwacht op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreidingsgegevens.

3.6 Vaatplanten

Er zijn rond het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten. De in Nederland beschermde vaatplanten stellen specifieke eisen aan hun groeiplaats, of komen slechts beperkt voor in Nederland. De meeste soorten groeien op voedselarme bodems en zijn niet te verwachten op stikstofrijke of bemeste bodems zoals landbouwgronden en de meeste wegbermen. Andere beschermde soorten groeien slechts in een specifieke biogeografische regio in Nederland, zoals in het rivierengebied of in het heuvelland van Zuid Limburg. Gezien de aanwezige habitats binnen het plangebied in combinatie met de bekende huidige verspreiding van beschermde plantensoorten, kan uitgesloten worden dat deze soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

4 Weidevogelkansgebied

De bescherming van de weidevogelkansgebieden is opgenomen in de Omgevingsverordening Fryslân 2022. Daarin zijn eisen opgenomen voor compensatie en mitigatie van verloren gegane weidevogelgebieden.

Afbeelding 4.1. Begrenzing van het plangebied (rood) en weidevogelkansgebied (groen gearceerd) (Bron Nationaal georegister).

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan het weidevogelkansgebied. Toetsing betreft in eerste instantie of de verstoring een effect gaat hebben op het broedsucces in het weidevogelkansgebied. In geval van een negatief effect dien compensatie plaats te vinden.

Het actief gebruikte deel van de omliggende weidevogelkansgebieden liggen allen buiten het plangebied zelf. Direct ten westen van het woonhuis, achter de bomen, is een actief gebruikt gebied waar tijdens het veldbezoek kievit en grutto nest-indicerend zijn waargenomen. Ten oosten van het plangebied, wederom achter de bomen en de weg, is wederom een actief gebruikt gebied.

Beoordeling

Er wordt geen effect verwacht op het omliggende weidevogelkansgebied. Een toenemende verstoring is niet te verwachten bij de geplande ingreep. Het plangebied is van het weidevogelkansgebied afgeschermd door hoge bomen, watergangen en een weg. Deze bomen worden niet gekapt. Er is dus, voor deze voorgenomen ingreep geen noodzaak voor compensatie.

5 Effecten en gevolgen

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Onderstaand wordt gebruik gemaakt van de term “verstoringszone”. Deze term heeft betrekking tot de invloedsfeer welke is bepaald op de verwachte maximale verstoring die de onderhavige werkzaamheden mogelijk hebben op aanwezige natuurwaarden. Hierbij is rekening gehouden met tussenliggende elementen, visuele verstoring, verstoring door geluid, en verstoring door trillingen. De verstoringszone is per mogelijk aanwezige soort op basis van expert judgement bepaald aan de hand van deze versturende effecten en omgevingselementen, alsmede de gevoeligheid van de betreffende soort op basis van ecologie.

Tabel 4.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig
Jaarrond beschermde nesten	Kerkuil, huismus en ringmus.	3.1	Potentieel
Algemene broedvogels	Diverse soorten.	3.1	Potentieel
Vleermuizen	Gebouwbewonende soorten.	3.5	Potentieel

5.1 Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna

Jaarrond beschermde nesten

Rond het plangebied zijn meerdere huismussen waargenomen. Onder het dak, in de dakgoot van het pand kunnen mogelijk nestlocaties van huismus en ringmus aanwezig zijn. Ook is een open uilenbord aanwezig waardoor mogelijk nestlocaties van kerkuil aanwezig zijn. Wanneer dit pand verbouwd wordt, worden deze nesten van kerkuil, huismus en ringmus mogelijk vernietigd. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 6.1 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Algemene broedvogels

In het plangebied en binnen de verstoringszone hiervan kunnen meerdere algemene broedvogels tot broeden komen. In de watergang ten oosten kunnen diverse watervogels tot broeden komen en op het dak van het pand vogelsoorten als spreeuw en kauw. Wanneer het pand verbouwd wordt, worden deze nesten mogelijk verstoord en vernietigd. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 6.2 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Vleermuizen

Het pand dient mogelijk als kraam-, zomer- en/of paarverblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraamverblijf) en laatvlieger. Tevens kan de aanwezigheid van gewone grootoorvleermuis (kraam-, zomer-, of paarverblijf) in de stal niet uitgesloten worden. Wanneer dit pand verbouwd wordt, worden deze mogelijk aanwezige verblijfplaatsen vernietigd. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden, worden deze verblijfplaatsen mogelijk verstoord. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 6.3 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

6 Mitigerende maatregelen

In dit hoofdstuk worden de vervolgmaatregelen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgmaatregel kan bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgmaatregel kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een lijst met mitigerende maatregelen staan aangegeven, waarbij de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing. Indien de ingreep zonder enig nader onderzoek, mitigatie of ontheffingsaanvraag uitgevoerd kan worden, wordt dat in dit hoofdstuk vermeld.

Tabel 6.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Jaarrond beschermde nesten	Kerkuil, huismus en ringmus.	3.1	Ja, minstens 2 paar	Nader onderzoek, ronde 2
Algemene broedvogels	Diverse soorten.	3.1	Potentieel	Mitigatie
Vleermuizen	Gebouwbewonende soorten.	3.5	Potentieel	Nader onderzoek en mitigatie

6.1 Jaarrond beschermde nesten; nader onderzoek

De dakgoot in combinatie met het dakpannen dak van het pand biedt mogelijk geschikte nestlocaties voor huismus en ringmus. Daarnaast is aanwezigheid van kerkuil niet uit te sluiten door de aanwezigheid van het open uilenbord. Het verwijderen, ontoegankelijk of ongeschikt maken van deze nest- en/of verblijfplaatsen is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Daarom moet, voordat de werkzaamheden van start kunnen gaan, eerst nader onderzoek worden uitgevoerd om de aanwezigheid van nestplaatsen van kerkuil, huismus en ringmus te bevestigen dan wel uit te sluiten.

Het nader onderzoek naar huismus en ringmus bestaat uit minstens 2 veldbezoeken die overdag worden afgelegd in de periode van 1 april tot 15 mei met een tussenpose van minstens 10 dagen tussen de veldbezoeken.

De afwezigheid van broedende kerkuilen kan worden aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken verspreid in de periode van begin februari tot en met half oktober geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er geen nesten van huismus, ringmus of kerkuil aanwezig zijn, is er geen belemmering meer vanuit de Wet natuurbescherming voor wat betreft de bescherming van jaarrond beschermde nesten van huismus, kerkuil en ringmus. Indien er echter nesten of vaste verblijfplaatsen van huismus, kerkuil en/of ringmus worden aangetroffen, dient er een ontheffing te worden aangevraagd.

6.1.1 **Kerkuil/huismus/ringmus onderzoek – 27 april 2022**

Op 27 april 2022 is tijdens het veldwerk van de QuickScan tevens een eerste onderzoeksrondte naar mogelijk aanwezige nesten van huismus en/of ringmus uitgevoerd. Deze rondte is gedaan van 09:30 tot 10:00, bij 13°C en 2 Bft, bij droog en bewolkt weer. Een tweede bezoek dient nog uitgevoerd te worden om conclusies te kunnen trekken, dit bezoek staat ingepland op 16 mei. Van de kerkuil werden geen recente sporen zoals mest of braakballen aangetroffen. Verdere controle gebeuren tijdens het vleermuisonderzoek.

6.2 **Algemene broedvogels; mitigatie**

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringzone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

De voorkeur verdient om werkzaamheden altijd uit te voeren buiten het vogelbroedseizoen, om negatieve effecten op in gebruik zijnde nesten te voorkomen.

Wanneer de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen, moeten binnen het plan- en verstoringgebied van de werkzaamheden vestiging van broedgevallen voorkomen worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden. Dit kan op verschillende manieren, maar altijd onder begeleiding van een deskundig ecooloog:

- Door het voor het broedseizoen verwijderen van bomen en struikgewas;
- Door het plaatsen van vogelwerende middelen.

Het functioneren van de preventieve maatregelen dient gecontroleerd te worden vanaf de plaatsing totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Tevens mogen de genoemde maatregelen niet in strijd zijn met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming voor wat betreft andere beschermde soorten.

Indien de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen, dient het plan- en verstoringgebied eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

6.3 **Vleermuizen; nader onderzoek en mitigatie**

Nader onderzoek

Het pand dient mogelijk als kraam-, zomer- of paarverblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraamverblijf), laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Het verwijderen, ontoegankelijk maken of verstoren van dergelijke verblijfplaatsen is een overtreding van de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming. Er dient door middel van nader onderzoek te worden uitgezocht of vleermuizen daadwerkelijk verblijven in het plangebied en hoe ze gebruik maken van het plangebied. Daarop kan beoordeeld worden of de effecten van de geplande werkzaamheden een ontheffing noodzakelijk maken op deze verbodsartikelen.

Het nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paarverblijven van vleermuizen bestaat uit vijf veldbezoeken. Drie van deze bezoeken moeten plaatsvinden tussen 15 mei en 15 juli, de kraamperiode van vleermuizen, met tussenposes van minstens 20 dagen tussen de bezoeken. Minstens één van de drie bezoeken moet 's ochtends voor zonsopkomst worden uitgevoerd, de overige bezoeken worden 's avonds na zonsondergang uitgevoerd. In het najaar, tussen 15 augustus en 1 oktober, moeten nog twee bezoeken worden uitgevoerd rond middernacht. Tussen deze bezoeken moet minstens 20 dagen zitten. De bezoeken mogen alleen uitgevoerd worden als de weersomstandigheden binnen de grenzen van het vleermuisprotocol vallen. Vanwege de verwachte aanwezigheid van gewone grootoorvleermuis dient er tevens een batlogger te worden gebruikt, aangezien gewone grootoorvleermuis erg zacht geluid heeft wat met een gewone batdetector gemist kan worden. Deze batlogger kan in de stal worden vastgezet aan een draagbalk in het midden en zal (steeds) ca. drie weken blijven hangen tussen twee vleermuisbezoeken.

Mitigatie

De woningen rond het plangebied dienen mogelijk als kraam-, zomer- of paarverblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraamverblijf) en laatvlieger. Indien 's avonds of 's nachts wordt gewerkt gedurende de actieve periode van vleermuizen (circa 15 april tot en met 15 oktober), kan er lichtverstoring door het gebruik van bouwverlichting optreden. Hierdoor kunnen mogelijk aanwezige vleermuizen gedesoriënteerd raken. Ten gevolge daarvan kan het functioneren verminderen van de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen in omliggende woningen. Een dergelijk effect is in strijd met de Wet natuurbescherming. Om effecten van lichtuitstraling te voorkomen wordt geadviseerd om eventueel te gebruiken verlichting weg te draaien van de omliggende woningen. Dit is zeker noodzakelijk in de schemer en nacht (van 1 uur voor zonsondergang tot 1 uur na zonsopkomst) gedurende de actieve periode van vleermuizen (circa 15 april tot en met 15 oktober). Dit houdt in dat de verlichting naar beneden gericht dient te zijn op de werkzaamheden zodat er geen licht naar de omgeving kan uitstralen. Bij voorkeur wordt er bij het plaatsen van een licht gekozen voor amberkleurige verlichting.

7 Conclusie

In opdracht van Rho adviseurs, hierna opdrachtgever, is een QuickScan soortenbescherming uitgevoerd aan de Steenharst 1 te Augsbuurt, gemeente Noardeast-Fryslân. De opdrachtgever is voornemens het huidige bestemmingsplan voor agrarische bestemming aan te passen naar een woonbestemming. Het voorhuis krijgt hierbij een woonbestemming en in het stalgebouw zullen 6 recreatieve verblijven en “wellness” faciliteiten worden gerealiseerd. De QuickScan is uitgevoerd om eventuele strijdigheden van de beoogde werkzaamheden en de toekomstige situatie met de Wet natuurbescherming (Wnb) op te sporen.

Weidevogelkansgebied

Negatieve effecten op het omliggende weidevogelkansgebied wordt niet verwacht vanwege het handhaven van de afscherming van het plangebied ten opzichte van het weidevogelkansgebied.

Nader onderzoek

Uit de QuickScan is gebleken dat er mogelijk jaarrond beschermde nesten van kerkuil, huismus en ringmus, algemene broedvogels en verblijfplaatsen van vleermuizen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. Om overtredingen op de Wet natuurbescherming te voorkomen, dient voor jaarrond beschermde nesten van kerkuil, huismus en ringmus en voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Mitigatie

Voor algemene broedvogels dienen enkele mitigerende maatregelen genomen te worden. Het heeft de voorkeur om buiten het vogelbroedseizoen te werken. Indien toch gestart wordt met de werkzaamheden aan het begin van het vogelbroedseizoen of te midden van het vogelbroedseizoen, dienen de maatregelen gevolgd te worden als beschreven in paragraaf 6.3.

Voor vleermuizen die mogelijk een verblijfplaats hebben in de gebouwen rond het plangebied, dient verstoring door bouwverlichting voorkomen te worden.

Natuurinclusief

Bij de realisatie van nieuwbouw wordt geadviseerd om natuur inclusief te bouwen. Natuur inclusief bouwen is een vorm van duurzaam bouwen, waarbij er meer plek voor verschillende diersoorten gerealiseerd wordt. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbrengen van inbouwkasten in de muur of speciale dakpannen voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen.

Kleine initiatieven

Indien in de voorjaarsperiode geen kraamverblijf en geen gewone grootoorvleermuis wordt aangetroffen valt er mogelijk, in overleg met bevoegd gezag (Provincie Friesland), met de plannen om te gaan als “klein initiatief”. Daarbij wordt geen verder nader onderzoek uitgevoerd in het najaar, maar moet er bij de realisatie natuurinclusief gebouwd worden. Dit is mogelijk na een bestuurlijk besluit door de provincie.

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora- en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 13 mei 2022.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- Nationaal georegister; <https://www.nationaalgeoregister.nl/>
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Netwerk Groene Bureaus & Zoogdierverseniging, 2021. Vleermuisprotocol 2021.
- Ravon (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders>
- Zoogdierverseniging (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten>